

»sua provisionis Bullas expedire,
 »quippè cum intelligat, se diu sub-
 »iturum Ecclesiae onera universa abs-
 »que illis fructibus, quos omnes præ-
 »decessor Episcopus aut ante trans-
 »lationem consumpsit, aut ad aliam
 »Ecclesiam secum asportavit; Sanc-
 »tissimus Dominus noster hujusmo-
 »di corruptelam, quæ cedit in gra-
 »ve Ecclesiarum in spiritualibus, ac
 »temporalibus detrimentum, pro Pas-
 »torali ejus sollicitudine ac zelo,
 »magnoperè cupiens de medio sub-
 »latum iri, ex sacra Congregationis
 »Cardinalium Concilii Tridentini In-
 »terpretum sententia, statuit atque
 »decrevit: ut si qua Cathedralis Ec-
 »clesia intra fines Regni Poloniae
 »deinceps vacaverit spatio quatuor
 »mensium dumtaxat, vel infra, li-
 »ceat quidem Episcopo successori
 »sibi fructus vindicare pro rata tem-
 »poris vacationis hujusmodi, juxta
 »antiquam illius Regni consuetudi-
 »nem; verum, si infra prædictum
 »terminum Ecclesia de Pastore non
 »fuerit provisa, fructus pro rata illius
 »temporis, quo Sedes post quartum
 »mensem vacabit, nullatenus suc-
 »cessori, sed integrè Fabricæ illius
 »Ecclesiae, quatenus indigeat, alio-
 »quin Sacristiæ illius, absque alia
 »declarazione, applicati censeantur;
 »& ejusdem Ecclesiae Capitulum,
 »cui Sanctitas sua hac in parte ne-
 »cessariam facultatem impertitur, om-
 »nino curare debeat, ut applicatio
 »hujusmodi quamprimùm sortiatur
 »effectum. Quod si, & Sacristia suf-
 »ficienter instructa reperiatur, liceat
 »eidem Capitulo, consulto tamen
 »prius Episcopo successore, ac præ-
 »via illius approbatione, hujusmodi
 »fructus in alios pios usus pro loco
 »& tempore utiliores insumere, non
 »obstantibus constitutionibus Apos-
 »tolicis, statutis, consuetudinibus,

»cæterisque contrariis quibuscumque."
Datum Romæ die 23. Decembris
1624. His autem Urbani VIII. mo-
numenti, quæ superius num. 7. & 10.
 & in præsentì attulimus, aut adimi-
 tur Episcopis occasio postulata pro-
 ponendi, ut super hujus generis quas-
 tionibus edocentur; vel certè quidem
 iisdem propositis planus Congregatio-
 ni, & tutus subministratur rescriben-
 di modus.

CAPUT XVII.

*De Postulatis respicientibus absurda
 quædam, seu scandala è Diocesi
 eliminanda.*

Apostulatis, ad ipsasmet Episco-
 porum personas pertinentibus,
 gradum nunc facimus ad alia, quæ
 diocesis regimen, administrationem-
 que attingunt. Hæc inter illud primo
 loco recensendum est, quo petitur,
 ut aliqua scandala diocesim inficien-
 tia auferantur. Nos autem ea mente
 haud sumus, ut hic tractatum ve-
 luti elucubrare velimus ad indican-
 das regulas, quas sequi debeat Præ-
 sul, ut singulares personas emendet,
 atque coercet, quæ in varia delicta,
 errataque prolabi consueverunt. Lu-
 dovicus Abelly Episcopus Ruthenen-
 sis Librum edidit inscriptum *Episco-
 palis sollicitudinis Enchyridion*; in
 cujus postrema parte, quæ inscribi-
 tur *de Virtutibus, quæ Episcopum
 maximè decet*, summo studio col-
 legit, & Divinarum Scripturarum tex-
 tus, & dicta Patrum, quibus dirigi-
 tur Episcopus, atque edocetur, qua
 ratione se gerere debeat, dum eos cor-
 rigit, punitive, qui reprehensione, vel
 animadversione digni reperiuntur. Ce-
 lebris est Sancti Gregorii Liber *Regulæ
 Pastoralis*, quo tum omnia complec-
 titur, explanatque, tum demisso planè
 ani-

animo hæc de se loquitur *in fin.* "Dum
 »monstrare, qualis esse debeat Pastor,
 »invigilo, pulchrum depinxi homi-
 »nem pictor fœdus; aliosque ad per-
 »fectionis litus dirigo, qui adhuc in
 »delictorum fluctibus versor." Quæ
 verba expendens Cardinalis Baronius
ad annum Christi 590. hæc habet:
 »Eo se vinculo arctius obstringere
 »voluisse videtur, ut quæ alios scri-
 »bendo docuisset, primus ipse ope-
 »re implere satageret, exemplar sibi
 »optimi Pastoris velut in tabula pic-
 »tum ob oculos ponens, ut se ip-
 »sum in eandem imaginem transfor-
 »maret."

II. Nostrum hoc institutum atque
 propositum publicos quosdam spectat,
 gravesque abusus, quibus humanæ leges
 opportunum adhibere remedium
 possunt, ac debent, juxta doctrinam
 S. Thomæ I. 2. *quest. 91. art. 4. in
 corpore*: "Lex humana non potest
 »omnia, quæ malè fiunt, punire, vel
 »prohibere; quia, dum auferre vellet
 »omnia mala, sequeretur, quod
 »etiam multa bona tollerentur, &
 »impediretur utilitas boni commu-
 »nis, quod est necessarium ad con-
 »servationem humanam. Ut ergo
 »nullum malum improhibitum, &
 »impunitum remaneat, necessarium
 »fuit supervenire legem divinam, per
 »quam omnia peccata prohibentur." quod
 ipsum disertius declarat *art. 2. quest. 96.* "Lege humana non pro-
 »hibentur omnia vitia, à quibus vir-
 »tuosi abstinent, sed solum graviora,
 »à quibus possibile est majorem par-
 »tem multitudinis abstinere, & præ-
 »cipuè quæ sunt in nocumentum
 »aliorum, sine quorum prohibitione
 »societas humana conservari non
 »posset." Hæc autem sunt, qui-
 bus Episcopi in suis postulatis re-
 medium exposcere consueverunt; qui-
 busque nihil accomodatius afferri po-

test, quam modos indigitare, quos
 alii probi sapientesque Ecclesiarum
 Pastores ad eadem eradicanda secu-
 ti sunt.

III. Quotiescumque res fuit de
 Religione, ac Fide Catholica, quæ
 in periculum, & discrimen adduci
 visa est, seu cum actum est de pu-
 blico propulsando scandalo, quo po-
 puli mores palam inficiebantur; post-
 quam Sancti Præsules, quantum in
 ipsis positum erat, hujusmodi peri-
 culis, & corruptelis propulsandis ad-
 laborarunt, non neglexerunt secula-
 rem Principem appellare, ejusdem
 zelum ardentioribus studiis excitantes
 adversus errorem qui diocesim
 vel jam invaserat, vel propè erat ut
 invaderet, seu adversus publicum
 scandalum ipsa in diocesi invalescens.
 In Bibliotheca Patrum *tom. 4. edition.
 Lugdun.* insertum est præclarissimum
 Julii Firmici Materni commentarium
*de errore profanarum Religionum,
 ad Constantium, & Constantem Au-
 gustos*, tantoperè commendatum à
 Cardinali Baronio *ad annum Christi
 337.* in quo summa adhibita eloquen-
 tiæ vi auctoritatem potestatemque ob-
 testatur Constantii, & Constantis Im-
 peratorum, ut nihil intentatum re-
 linquant, quo idololatria à Constanti-
 no Magno eorum parente profligata,
 post ejus obitum, Romana in Urbe, vel
 alio quolibet in loco nequaquam vires
 reciperet. Exscriptum legitur in Gra-
 tiani Decreto pulcherrimum illud S.
 Isidori effectum: "Potestates necessa-
 »riæ non essent, nisi ut, quod non præ-
 »valent Sacerdotes efficere per doctri-
 »næ sermonem, potestas hoc impleat
 »per disciplinæ terrorem. Sæpè per
 »regnum terrenum cœleste regnum
 »proficit; ut qui, intra Ecclesiam po-
 »siti, contra Fidem, & disciplinam Ec-
 »clesiæ agunt, rigore Principum con-
 »terantur; ipsamque disciplinam quam
 »Ec-

„Ecclesie humilitas exercere non prae-
 „valet, cervicibus superbiorum potes-
 „tas principalis imponat;” quemad-
 modum videre est *Can. Principes, 27. quest. 5.* Ipsique Tridentini Con-
 cillii Patres, saluberrimo illo opere jam
 iam ad finem properante, non dubi-
 tarunt monere Principes „ad operam
 „suam ita praestandam, ut quae de-
 „creta sunt, ab haereticis depravari
 „aut violari non permittant, sed ab
 „his, & omnibus devotè recipiantur,
 „& fideliter observentur.”

IV. Publicis offensionibus, & scan-
 dalis consultissimum aliquandò reme-
 dium adhibuit Ecclesia, studens cri-
 minosis quibusdam actionibus alias
 substituere rectas, caelestique premio
 dignas; atque ita Religionem imple-
 tati subrogavit, sanctaque inducta me-
 tamorphorsi, quod improbum erat,
 in bonum immutavit. Nemo non scit,
 quid essent Lupercalia, quae ab Evan-
 dro, ut ferebatur, instituta mense
 Februario celebrabantur. Ut autem
 probabilis fert opinio, à S. Gelasio I.
 Pontifice saeculo quinto proscrip-
 runt, subrogata in ipsorum locum pia
 supplicatione, quae festo die Purifica-
 tionis B. Mariae Virginis ab Ecclesia
 habetur; qua de re sermonem Nos ipsi
 habuimus in *Historia memoratae Fes-
 tivitatis*. Assumptum hoc ipsum com-
 probant tum id, quod ab aliis quoque
 animadversum est, de quibusdam Gen-
 tilium, Hebraeorumque ritibus, quos
 Ecclesia sanctificatos adoptavit, quo
 faciliorem illis viam sterneret ad veri
 Numinis cultum amplectendum; cum
 etiam innumerae res profanae, quae
 olim ethnicae superstitioni interser-
 vierunt, deinde verò in sacros Ecclesiarum
 usus, & ornamenta translatae fuerunt;
 ut novissimè multa eruditione demon-
 stravit Joannes Marangonius in suo
 Opere Romae impresso sub annum
 1744. Eademque pia Mater Ecclesia

humanae infirmitati indulgens, minimè
 recusavit certas quasdam consuetudi-
 nes, quae antea apud paganos idolola-
 tras in usu erant, dum ethnicam su-
 perstitionem sequebantur, quoad fieri
 poterat, retinere, iisdemque jam Chris-
 ti Fidem amplexis permittere; dum-
 modò eadem exinde facientes, quae
 antea praesriterant, longè aliud hujus-
 modi actionibus objectum, finemque
 statuerunt. Hanc agendi rationem se-
 cutus est S. Gregorius *epist. 76. lib. 11. Oper. tom. 2. col. 1176. & seq.*
 dum per Augustinum, reliquosque
 sanctos viros, in Britanniam ablega-
 tos, Christi Fidem in Anglorum gen-
 tem innoxit: *Et quia boves solent in
 sacrificio demonum multos occidere,
 debet his etiam hac de re aliqua so-
 lemnitas immutari; ut die dedicati-
 nis, vel natalitii Sanctorum Marty-
 rum, quorum illic Reliquiae ponun-
 tur, tabernacula sibi circa easdem Ec-
 clesias, quae ex fanis commutatae sunt,
 de ramis arborum faciant, & religiosis
 conviviiis solemnitatem celebrent. Nec
 diabolo jam animalia immolent, sed
 ad laudem Dei in esum suum animalia
 occidant, & Donatori omnium de satu-
 ritate sua gratias referant, ut dum eis
 aliqua exterius gaudia reservantur,
 ad interiora gaudia consentire facilius
 valeant.* Loquitur quidem certè S. Gre-
 gorius de nuper ad Fidem conversis;
 sed quae ab ipso affertur ratio, vel iis
 commode aptari potest, qui quamvis in
 Christi Fide nati, educatique fuerint,
 adduci tamen non possunt, ut instituta
 quaedam perversa, & scandali plena,
 eorumque animabus exitiosa, derelin-
 quant; unde optimum erit, si exteriori
 actione retenta, detur opera, ut fac-
 tum ipsum, intentionis rectitudine, alio-
 que fine eidem praestituto, veluti emen-
 detur, sanctumque efficiatur: *Nam
 duris mentibus simul omnia abscinde-
 re, impossibile esse; non dubium est;
 quia*

*quia is, qui locum summum ascendere
 nititur, necesse est, ut gradibus, vel
 passibus, non autem saltibus, elevetur.*

V. Multa denique patientia uten-
 tes Ecclesiae Praesules, nec umquam
 omittentes opportunis oblatiis occasio-
 nibus, in publica crimina invehi, at-
 que etiam, quantum fas erat, cano-
 nicis poenis animadvertere, temporis
 beneficio id à Deo consecuti sunt, ut
 eradicata conspicerent vitia, quae homi-
 num providentia numquam existimas-
 sent fore ut debellari, evellique pos-
 sent. Satis superque perspectum est,
 qui essent *Faides*, de quibus *superio-
 ri lib. 11. c. 11. n. 9.* privatorum
 nempe inimicitiae, instar habentes pri-
 vati belli, quo vastabantur omnia. Ale-
 xander III. Pontifex in Concilio Late-
 ranensi, vehementiori, quo potuit, stu-
 dio, hac de re cum Episcopis egit, ut
 hi populos ad pacem allicientes, hujus-
 modi scandalum radicitus evellerent:
*Præcipimus, ut Episcopi, ad solum
 Deum, & ad salutem populi haben-
 tes respectum, omni trepidatione se-
 posita, ad pacem firmiter tenendam,
 mutuum sibi consilium, & auxilium
 præbeant.* Verum, cum satis superque
 prospexisset, malum hoc adeo invaluisse,
 ut nullo modo sperari posset, illud
 uno veluti ictu eradicatum iri, ad id
 conversus est, ut tempora statueret in-
 duciarum, quae essent religiosissimè in-
 ter inimicos servandae, ab adventu Do-
 mini in octavam usque diem post Epi-
 phaniam, & Septuagesima ad integram
 Octavam Paschae; quemadmodum vi-
 dere est in *cap. Treugas, de treuga, &
 pace*, quod scilicet caput ad hujusmo-
 di *Faidas*, seu privata bella pertinet:
*Nec enim intelligi possunt de bellis,
 quae si justa sint, quocumque tempore
 tentanda sunt; si injusta, nullo; uti
 animadvertit Cironius ad titulum De-
 cretaliū de treuga, & pace.* Quamvis
 autem, eo adhibito remedio, haud sta-

tim datum fuerit ad optatum finem
 pertingere; tamen, cum ignis, ve-
 luti superinducto cinere, tantisper
 coopertus fuerit, subinde progressu
 temporis per Dei gratiam penitus
 extinctus est.

VI. Celebre est exemplum purga-
 tionum vulgarium, nimirum candentis
 ferri, transitus per prunas ardentis,
 aliorumque ejusmodi experimentorum
 quae olim in morem inducta fuerant
 ad alicujus innocentiam ostendendam.
 Exempla haec pererudite collegit Jure-
 tus *super epistolam 74. Ivonis Carno-
 tensis*. Haud omiserunt Patres illa op-
 pugnare, veluti experimenta & peri-
 cula, quibus Deus ad miracula tentaba-
 tur; uti rectè expendit S. Thomas, 2,
 2. *quest. 95. art. 8.* quinimò Eccle-
 sia, compluribus editis sanctionibus, ea-
 dem interdixit; quemadmodum videre
 est in toto titulo Decretalium *de purga-
 tione vulgari*. Permansit nihilominus
 in Italia nostra, & praesertim Floren-
 tiae ejusmodi abusus; veluti deprehen-
 ditur ex eo, quod tentatum fuit, ex-
 eunte decimo quinto saeculo, in cele-
 bri causa Hieronymi Savonarolae. De
 his purgationibus vulgaribus Nos etiam
 ipsi verba fecimus in *nostro lib. 3. de
 Canonizat. Sanctor. cap. 35. num. 3.*
 Nostris autem temporibus, quae Dei
 miseratio est! nullum superest harum
 rerum vestigium. In Westphaliae re-
 gionibus ea supererat corruptela, ut in
 sagas, atque veneticos inquireretur,
 eos dejiciendo in aquam frigidam, ita
 manibus pedibusque ligatis, ut cum
 natate non valerent, si submergeren-
 tur, innocentes censerentur, si verò
 supernatarent, pro reis haberentur. At
 id ipsum quoque nunc de medio sub-
 latum; & à Judicibus hujusmodi ex-
 perimenta proscrip-
 ta fuerunt; veluti,
 post del Rio, & Zypæum, testatur
 Van-Espen. *Jur. Eccles. Univ. part.
 3. tit. 8. cap. 4. num. 39.*

VII. Torneamenta, ludi quidam erant, gladiatoris haud absimiles; plerumque enim in iis homines interfici contingebat. Vetuit eadem Constantinus in *leg. unic. Cod. de gladiatoribus*. At nihilominus hoc malum ad novissimos usque Imperatores viguisse oportet; cum proscripita legantur torneamenta in Concilio Romano sub Innocentio II. *can. 14.* atque iterum damnata noscantur in Remensi Synodo sub Eugenio III. *can. 12.* ac denique in Concilio Lateranensi sub Alexandro III. *cap. 20.* & in Decretalibus sub titulo *de torneamentis*. Ob eandem ipsam causam, nimirum ob vitæ discrimen dimicantibus impendens, gravioribus indictis pœnis vetita fuit taurorum agitatio in Constitutione S. Pii V. quæ est *num. 48.* & cui initium est *de salute*. Ut enim evincatur, in huiusmodi ludis pergrave subesse vitæ periculum, satis superque sunt quæ leguntur in fragmentis cujusdam Ludovici Monaldeschi apud Muratorium *Ret. Italic. Script. tom. 12. pag. 535.* & apud Marangonium in *Memoriis sacris, profanisque Amphitheatri Flavii Urbis pag. 54.* Si quidem in quadam taurorum venatione Romæ intra Amphitheatrum Flavium, vulgò dictum Colosseum, instituta anno 1332. duodeviginti equites ex nobilissimis Urbis familiis enecati, novemque vulnerati fuerunt. Tam providè, atque animabus, corporibusque salubres sanctiones suo nimis diu caruerunt effectu, cum nihil ab instituto deflexum fuerit; at cum id fuerit patienter latum, simulque nihil umquam prætermisum, quo earumdem sanctionum custodia urgeretur, res perducta est ad tolerabiliorem agendi rationem, juxta quam, si torneamenta fiunt, non nisi præmissis opportunioribus cautionibus habentur, remoto, quoad fieri potest, humanæ vitæ periculo; uti

etiam expendant Abbas, & Barbosa in *cap. 1. de torneamentis*, & post Navarrum, Azorium, aliosque per plures, Schmalzgrueber *ad præfatum titulum Decretalium de torneamentis*. In Hispaniarum quoque regnis, ubi adhuc viget usus agitationis taurorum, ita temperata res est, ut dum venationes habentur, nihil planè præmittatur ad præcavenda pericula hominum venationi sese exhibentium; neque verò permittatur festis diebus easdem instituire; quemadmodum neque ludi, Circenses dicti, juxta legem Theodosii quintam in Codice Theodosiano *de spectaculis*, celebrari poterant festis diebus: *Omni theatrorum, atque Circensium voluptate per universas urbes earumdem populis denegata*. Præterea eidem taurorum agitationi interesse prohibentur Regulares. Itaque Gregorius XIII. & Clemens VIII. Piane Constitutionis rigorem plurimum temperarunt; uti videre est apud Thesaurum *de Pœnis Eccles. part. 2. verb. Ludos. cap. 2.*

VIII. Viget adhuc, quod sanè molestè patimur, abusus bacchanalium; sic enim passim apellantur, nec forsàn immeritò, utpotè quæ ab ethnicorum festis in Bacchi honorem institutis originem ducere existimantur. Ut autem ea è Christiana republica eliminentur, & penitus aboleantur, optare quidem possumus, assequi verò, aut sperare vix possumus; adeo altas huiusmodi abusus, diuturni temporis decursu, radices egit. Nos Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, pro viribus adlaboravimus, ut illius temporis scandala, si non penitus tollerentur, at saltem aliqua ex parte corrigerentur; quemadmodum videre est in nostra Constitutione incipiente *Inter cætera, 45. tom. 2. nostri Bullarii*. Cumque, inter cætera, Christianifideles excitaverimus ad preces Deo Optimo Maximo

offe-

offerendas, ut ipse Ecclesiæ suæ adsit, quod tandem aliquandò liceat, peccata, semotaque deterioris mali formidine, bacchanalia penitus abolere; sperandum est, fore, ut aliquandò de bacchanalibus id accidat, quod factum supra memoravimus de Faidis, de purificationibus vulgaribus, aliisque pravis consuetudinibus, quæ olim publicè inter Christianos viguerunt, Ecclesiæ Prælatis in eas vehementer quidem, sed diu frustra inclamantibus.

IX. Hisce potissimum viis, atque rationibus sapientiores Ecclesiarum præsules in emendandis populorum moribus instituisse noscuntur. Neque tamen negari potest, quin, publico aliquo prodeunte scandalo, Episcopi semper ad summum Pontificem recursum habuerint, ut de certiori adhibendo remedio edocerentur, simulque ab ipso opportunis auxiliis juvantur: *Quoniam Apostolica Sedes omnium Ecclesiarum mater esse ex ipso veritatis ore cognoscitur, dignum est, ut, si quid usquam dubitationis emerit, quod ad animarum videatur pertinere negotium, ad ipsam, velut ad magistram, & quodammodo fontem cælestis sapientiæ, recurratur; quatenus ex illo uno capite Ecclesiasticæ discipline lumen prodeat, quo discussis ambiguitatum tenebris, totum corpus Ecclesiæ perspicuo veritatis nitore clarescat*. Hæc sunt ipsa verba B. Petri Damiani in *Opusculo septimo ad S. Leonem IX. Pontificem ante cap. 1. tom. 3. impressionis anni 1743.* Sicuti etiam inficiari nemo poterit, quin Romani Pontifices, utpotè qui omnium Ecclesiarum necessitatibus occurrere consueverunt, opportunis perquisitis, demonstratis, exhibitisque remediis, cumulatissimè, quantum in ipsis fuit, juvarint Episcopos, qui ad Apostolicam Sedem, tamquam unitatis centrum, & aliarum per Orbem

Ecclesiarum magistram confugerunt. Quod ut sibi quisque persuadeat, licet aliòquin meridiana luce clarius sit, inspiciantur unò veluti oculorum conjectu tot summorum Pontificum Epistolæ Decretales, Constitutiones Apostolicæ, Bullæ, Brevia, quæ maximam Bibliothecarum partem efformant, implentque Vaticanum Archivum. Insuper ipse qui datur aditus cuicumque Episcopo deferendi in relatione status suæ Ecclesiæ quidquid ipsi negotium facessit, quæque paratur, redditurque ad quoslibet opportuna responsio; magnum atque indubium suppeditant argumentum ingentis sollicitudinis, qua Apostolica Sedes omnia providere non cessat, ut animas Christi sanguine redemptas ad salutis semitam revocet, dirigatque. Silentio præterire possemus ea, quæ Pontificatus nostri tempore præstita fuerunt, cum jam pleraque eorum evulgata fuerint in tomis nostri Bullarii. At, postquam tot tantasque adhibuimus curas, ut irrepentibus malis remedium aliquod afferremus, tria hæc à Nobis edicenda, & profitenda existimamus: primum quidem, Nos nihilominus ingentis culpæ reos Nos ipsos agnoscere, quod non omnia præstiterimus, quæ præstanda fuissent; quapropter in animo contrito, & humiliato Deum Optimum Maximum rogamus, ut innumerabilibus negligentis nostris dignetur ignoscere; alterum verò, quacumque statuimus, atque decrevimus, ea omnia decrevisse Nos, ac statuisse, haud quidem ex ingenio, & arbitrato nostro, sed præ oculis semper habentes ea, quæ fuerant à Prædecessoribus nostris sapientissimè constituta; tertium denique, ut ea caveremus, quæ hucusquæ cauta fuerunt, utque præscriptas à Nobis regulas indiceremus, occasionem Nobis exhibuisse, aut Fratrum nostro-

rorum Episcoporum recursus rectè ad Nos habitos, aut eorundem relationes de Ecclesiarum suarum statu ad Congregationem Concilii de morte transmissas.

X. Porrò, inter alias plures, videatur Constitutio nostra, quæ incipit *Nihil profectò, 60. nostri Bullar. tom. 1.* ubi distinctè interdicuntur nonnulla publica spectacula, qua certis in diocesis celebrabantur. Adeatur quoque Constitutio, cui initium *Providas Romanorum Pontificum, num. 47. tom. 3. nostri Bullarii*, qua confirmatur Prædecessoris nostri Constitutio contra Sectam *de liberi Muratori*, seu *des Francs Masons* vocitatum, imploraturque adversus eos secularium Principum, & Potestatum auctoritas. Proderit, & percurrere alteram Constitutionem, cujus exordium est *Detestabilem*, editam, evulgatamque anno 1752. & in *tom. 4. nostri Bullar.* inserendam, per quam innovantur veteres omnes Prædecessorum nostrorum Constitutiones in detestabilem, nimiumque propagatum duellorum abusum, atque insuperdamnantur quorundam assertiones, qui, dum rem per se, & ut inquit, in abstracto discutebant, amplam nimium viam sternebant, & ipsi monomachia perpetranda, & illius reis ad effugiendas pœnas in ipsos statutas. Inter cætera verò in eadem decretum est, recensitas inibi pœnas, ipso jure, & ante omnem Judicis sententiam, à transgressoribus incurendas, eosque Ecclesiastica sepultura carere debere, si decedant ex vulnere in duello accepto, quamvis extra locum conflictus occubuerint, obtinuerintque à peccatis simul, & censuris absolutionem; eo planè modo, quò in Lateranensi Concilio cautum fuit, ne in loco sacro tumularentur ii, qui in torneamenti decedebant, licèt, ante-

quam extremum vitæ spiritum ederent, non incerta pœnitentiæ signa exhibentes, absolutionem retulissent: *Quod si quis eorum ibi mortuus fuerit, quamvis ei poscenti pœnitentia non negetur, Ecclesiastica tamen careat sepultura*; ut legitur in *cap. Felicis, de torneamentis*. Decedentibus quippè in torneamenti Ecclesiastica sepultura universim denegatur; iique tantummodo ab hac sanctione eximuntur, qui, cum ad statutum torneamenti locum, haud quidem dimicaturi, sed alio consilio accesserint, subito, inopinatoque casu ibidem occumbunt: *Nos verò attendentes, quod his tantum, sicut credimus, Ecclesiastica sepultura debet interdici, qui ad torneamentum animo id faciendi tantum accedentes, decedunt ibidem, Fraternitati tuæ mandamus, quatenus, si tibi constiterit, quod præfatus J. ad prædictum torneamentum, non animo ludendi, sed percipiendi credita pervenisset, licèt ibi fortuito casu obierit, corpus ejus dispensativè Ecclesiasticæ tradi facias sepulturæ, maxime si Dominicum Corpus susceperit, & sacri Olei fuerit unctione perunctus*. Sunt hæc ipsa verba Alexandri III. in *cap. Ad audientiam, eodem tit. de torneamentis*. Demùm in sæpè memorata Constitutione nostra, Catholicorum Principum zelus, religio, pietasque excitantur, ne se reos ante tremendum Dei tribunal constituant, si, suprema sua auctoritate interposita, justisque indictis pœnis, ad eradicanda è suis diionibus duella, summo, quo debent, studio & conatu, non adlaborant.

CAPUT XVIII.

De postulatis ad Indulgentias, Festorumque dierum cultum pertinentibus.

Sacrum Tridentinum Concilium, *sess. 25. in Decreto de Indulgentiis*, postquam definiverat, Ecclesiam à primis usque temporibus usam fuisse potestate à Christo Jesu sibi tradita largiendi Indulgentias, eosque anathemate percuserat, qui aut illas veluti inutiles traducebant, aut perfrecta fronte negabant inesse in Ecclesia eorundem conferendarum auctoritatem, subdidit: *in his tamen concedendis moderationem, juxta veterem & probatam in Ecclesia consuetudinem, adhiberi cupit; ne nimia facilitate Ecclesiastica disciplina enervetur*. Quod ipsum vel antea providè caverat Innocentius Papa III. in Concilio Lateranensi, ex quo desumptum est *cap. Cum ex eo, de pœnitentiis, & remissionibus*. Prædicta autem Tridentina Synodus, *sess. 21. de reform. c. 9.* ulterius constituit, ne Indulgentiæ per alios indicerentur, quam per Episcopos, aut Ordinarios locorum, quos etiam ad exquirendum ea in re consilium duorum de Capitulo obstrinxit: *Indulgentias verò, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christifideles decet privari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicandas esse decernit*. Demùm *sequenti sess. 25. in cit. Decreto de Indulgentiis*, advertens, haud ita facile fore omnes recensere, ac tollere abusus, qui ex superstitione, ignorantia, & irreverentia, veluti fontibus, promanaverant, quibusque prospiciendum fuisse, mandavit, eosdem ab Episcopis diligenter exquiri, ac in unum collectos proximæ Provin-

cialis Synodi judicio subijci, subindeque omninò ad summum Pontificem deferri: *Cæteros verò* (de abusus loquitur in Indulgentiarum materiam in vectis) *qui ex superstitione, ignorantia, irreverentia, aut aliunde quomodocumque pervenerunt, cum ob multitudine locorum, & provinciarum: apud quas hi committuntur, corruptelas commodè nequeant specialiter prohiberi, mandat omnibus Episcopis, ut diligenter quisque hujusmodi abusus Ecclesie suæ colligat, eosque in prima Synodo Provinciali referat, ut aliorum quoque Episcoporum sententia cogniti, statim ad summum Romanum Pontificem deferantur*. En itaque peculiare quoddam monitum Episcopis datum, ut, si quis abusus ad Indulgentiarum rem pertinentes per eorum dioceses inoleverint, eos (quoniam Provincialium Conciliorum convocatio per hæc tempora neque frequens, neque satis expedita esse dignoscitur) in relationibus status suarum Ecclesiarum fideliter referant, simulque opportunum ipsis ab Apostolica Sede remedium implorent.

II. Periculosum nonnullis videtur, hoc rerum genus nimis diligenter scrutari & excutere; propterea quod, si hinc urget necessitas exposcendi opportuna remedia, ne Christifidelibus imponatur; inde obstat timor, ne, detectat per ipsos Indulgentiarum insubsistentia, quæ antea eos latuerat, nec eis denunciata fuerat ab iis, qui rerum veritatem ipsis sine fuce demonstrare debebant, turbentur illi, offendantur, indeque occasionem arripiat obloquendi in eos, qui Ecclesiastici regiminis veluti habenas moderantur. Verùm haud ita difficile & arduum est viam adinvenire, per quam ex hoc impedito, ut isti putant, labyrintho evadatur. Si enim in Indulgentiarum discussione, quam in sua diocesi ins-